

Psalmus

in eternū permanet nōmē eius. Eternū enim antecedit tpa: nec claudit tpe. Et bñ dicent in ipo oēs trib⁹ terre: In ipso quippe implet⁹ qđ pmissum est Abrae. Nō em dicit in semib⁹ tanq̃ in multis: sed tanq̃ i vno: et semini tuo qđ est christ⁹. Abrae dicit in semie tuo bñdicent oēs tribus terre: neq̃ filij carnis: bñfilij pmissiois deputant in semine. Omnes gentes magnificabūt eū. Tanq̃ exponēdo repetuz est qđ supra dictū est. Quia. n. bñdicent i eo: magnificabūt eū: nō ipsi faciēdo vt magn⁹ sit qđ p seipm magn⁹ est: sed laudādo et magnū fatendo. Sic em magnificam⁹ deū: sic etiā dicim⁹: Sancticef nōmē tuū: qđ semp vniq̃ sanctū est. **B**ñdict⁹ dñs deus israel: qđ facit mirabilia solus. Losiderans omnib⁹ supradictū eructat hymn⁹: et benedicit dñs deus israel. Implet enim qđ ad illā sterlē dictū ē: et qđ eruit te: ipē de⁹ israel vniuerse terre vocabit: ipē facit mirabilia solus. Qm̃ quecūq̃ faciūt: ipē in eis opat: qui facit mirabilia solus. **E**t bñdict⁹ nomē glorie ei⁹ in eternū: et in seculu seculi. Quid aliud latini inter pretes diceret: qui nō possēt dicere: in eternū: et in eternū eterni. Quasi em aliō dictū sit in eternū: et aliō i sclm ita sonat: Sz grec⁹ bz eis Tov aiwva xai eis Tov aiwva loú aiwvōs qđ forte cōmodius dicere: i sclm: et i seculū seculi: vt i sclm intelligeref quātū hoc seculū durat: in seculū autē seculi: qđ post huius finē futurū pmutif. **E**t replebit glia eius omnis terra: fiat fiat. Iussuti dñe: ita fit: ita fit: donec illud quod cepit a flumie: pueniat oino vsq; ad terminos orbis terre.

Explícit Tractatus de ps. LXXI.

Incepit Tractatus de ps. LXXII.

Aldite audite dilectissima viscera corporis christi: quorū spes dñs de⁹ noster est: et nō respicatis in vani tates et insanias mendaces: et qui adhuc respicitis: audite: ne respiciat. **P**salmo iste inscriptionē habet: id est titulu. **D**e fecerunt hymni David filij Jesse: psalm⁹ ipi asaph. **L**ot habemus psal mos in quoꝝ titulis scriptū est nōmē David: nūsc̃ est addituz filij Jesse: nū in hoc solo: quod credendū est nō frusta factum neq̃ inaniter. **E**bios est nobis innotuit de⁹: et ad intellectū vocat piū studiū caritatis. **Q**uid ē defecēt hymni David filij Jesse? **H**ymni laudes sunt dei cū cantico: hymni

LXXII.

cantus sunt continentes laudes dei. Si sit laus et non sit dei: non est hymnus. Si sit laus: et dei laus: et nō cantek: nō ē hymn⁹. Oportet ergo vt sit hymn⁹: habeat h̃ tria: et laude: et dei: et canticū. Quid est ergo defecerūt hymni: Defecerūt laudes: que cantant in deū. **N**olestā rem et q̃si luctuosam videſ nūciare. Qui em cantat laudem: nō solum laudat bñ etiā hilariter laudat. Qui cantat laudē: nō solū cantat: sed et amat eū quē cantat. In laude confitētis est p̃dica tio: i cantico amātis affectio. Defecerūt g̃ hymni David ait: et addidit: filij iesse. Erat em David rex israel filij Jesse: tpe quodā veteris testamēti: quo tpe nouū testamēti occultū ibi erat: tanq̃ fructus i radice. Si em queras fructū in radice nō inuenis: nec tamē inuenis in ramis fructū: nisi qđ de ra dice p̃cesserit. Illo ergo tēpore p̃plo primo veniente ex semie Abrae carnaliter: nā et po pulus secūdus p̃tinens ad nouū testamen tū: ad semē Abrae p̃tinet: sed iaz sp̃ualiter. Illi ergo p̃plo p̃mo adhuc carnali: vbi pau ci p̃phete intelligebāt: et quid desideraret a deo: et q̃si haberet publice p̃dicari: p̃nūcia uerūt futura hec tēpora: et aduentū domini nostri Jesu christi: et quēadmodū ipē chri stus bñ carnē nasciturus: in radice erat oc cultus in semine patriarcharū: et quodā tē pore reuelandus tanq̃ fructu apparēte: si cut scriptum est: floruit virga de radice Jesse: sic etiā ipsum nouū testamentū qđ i christo est: prioribus illis temporib⁹ occul tuz erat: solis p̃phetis cognitū: et paucissi mis ph̃s: nō ex manifestatiōe p̃sentiu: sed ex reuelatiōe futuroꝝ. Nam quid sibi vult fratres vt vnu quiddā cōmemorez: quod Abraam mittens seruū suū fidelem ad de sponsandā vxorem vnicō filio suo: facit eū urare sibi: et i uramēto dicit ei: Pone manū sub femore meo et iura: Quid erat in fe more Abrae: vbi ille manū urans posuit: Quid ibi erat: nū qđ et tūc ei pmissum est: In semine tuo benedicent omnes gentes: Femoris nomine caro significat. Be carne Abrae p̃ Isaac et Jacob: et ne multa cō memoremus per Mariā dominus noster Jesus christus. Quia vnu radix erat in pa triarchis vnde ostendim⁹: **P**aulū interro genius. Gentes iam credentes in christū et quasi supbire cupientes contra iudeos qđ crucifixerunt christū: cum et de ipo populo venerūt: en alius paries occurrit i angulo: Id est in ipo christo de diuerso veniente pa

Psalmus

riete p̄putis: id est gentiuz. Cum ergo se erigeret gentes sic eas reprimit. Si enī tu inquit ex naturali incisus oleastro: insertus es in illis: noli gloriari aduersus ramos: nam si gloriari nō tu radicem portas sed radix te. Ergo de radice patriarcharū: dicit fractos quosdam ramos propter infidelitatē: et insertum ibi oleastrū: ut esset particeps pinguedinis olive: id est ecclesiam ex gentibus veniente. Et quis inserit oleastrū in oliua? Oliua solet in oleastro: oleastrum in oliuā nūq; vidimus. Nam quisquis fecerit: nō inueniet baccas nisi oleastri. Quod enī inserit hoc crescit: et eius rei fructus inuenit: inuenit nō radicis fructus sed surculi. Hoc ostendēs apostolus: omnipotētia sua dēū fecisse ut oleaster in radicē olive inserere: et nō baccas silvestres: sed oliuā daret. Ad omnipotentia dei reuocās: hoc apostolus ait: Situ ex naturali incisus oleastro: et contra naturaz insertus es in bonam oliuā: noli gloriari aduersus ramos inquit. Sed dicas ait: fracti sunt rami ut ego inserar. Bene. Propter incredulitatem fracti sunt: tu autē fide sta: noli altū sapere sed time. Quid enim est: noli altū sapere: Noli superbire: qdā insertus es: sed time ne frangaris per infidelitatē: sicut illi fracti sunt. Propter infidelitatē inquit fracti sunt: tu autē fide sta: noli altū sapere: sed time. Nam si deus naturalib⁹ ramis non pepercit: neq; tibi parcat. Et sequitur bonus locus et necessarius: et totus audiendus. Tides ergo inquit bonitatem et seueritatem dei. In eos quidē qui fracti sunt seueritatē: in te autē qui insertus es bonitatē: si permanseris in bonitate. Alioquin: id est si tu non permanseris in bonitate: et tu excideris: et illi si non permāserint in infidelitate inserent. Tempore igitur veteris testamēti fratres pmisiones a deo nostro populo illi carnali terrene erant et temporales: pmissus est regnū terrenū: promissa est terra illa in qua etiam inducti sunt ab egypto: liberati per Iesum naue: introducti sunt in terrā repromotionis: vbi etiā hierusalē terrena edificata est: vbi regnauit David. Acceperūt terram: liberati ex egypto: trāscētes per rubrum mare: finitis

LXXII.

anfractibus ac terrorib⁹ solitudinū: acceperūt terrā: acceperūt regnū. Deinde post regnū acceptū: quia terrena acceperant: ceperunt merito peccatorū suorū oppugri: expugnari: et captiū: Ad extremū eversa est et ipsa ciuitas. Tales erant ille pmisiones non perseverat: per quas tamē figurabant future pmisiones pseuerat: vt ille omnis decursus temporalis pmisionū figura esset: et quedā ppheta futurorū. Itaq; cum illud regnū deficeret vbi regnauit David filius Jesse: id est homo quidē: et si ppheta: et si sanctus: qdā videbat et pvidebat christū venturū: de cuius semine etiā fm carnē nasciturus erat: tamē lō mort: tamē nondū christus: tamē nondū rex noster filius dei: sed rex David filius Jesse. Quia ergo defectum erat illud regnū: per quod regnū acceptū laudabat tunc deus a carnibus: hoc solū enim pro magno tūc habebant: quia liberati erant temporali ab his a quib⁹ tunc opprimebant: et euaserāt hostes persequētes per mare rubrum: et ducti erant per solitudinē: et inuenēt patriā et regnū: hinc solum laudabat dēū: nondū intelligētes quid in illis figuris p̄signaret et pmitteret deus. Beneficiūbus ergo rebus pro quib⁹ laudabat dēū populus ille carnalis: cui regnauit ille David: defecerunt hymni David: nō filiū dei: sed filiū Jesse. Per culosum locū tituli psalimi presentis: sicut domin⁹ voluit: preterueci sumus. Accepistis quare dictum sit: defecerūt hymni David filiū Jesse: cuius vox est psalm⁹ asaph. Quid est asaph: Sicut inuenim⁹ in interpretationib⁹ ex lingua hebrea in grecā: et ex greca nobis in latinam translatis: asaph synagoga interpretat. Vox est ergo synagoge. Sed tu cum audieris synagogā: noli continuo detestari quasi interfectoricez dñi. Erat quidē illa synagoga interfectoricez dñi: nemō dubitat: sed memento de synagoga fusse arietes quorū filiū sumus. Unde dicit i psalmo: Afferte domino filiū dei: afferte domino filios arietū: afferte dño gloriam et honorē. Qui unde arietes: p̄e tr⁹: Joannes: Jacob⁹: Andreas: Bartholome⁹ et ceteri apli. Hinc et ipse primo Saulus: postea Paulus: id est pa-

Psalms

mo superbus: postea humilis. Saul enim unde dictum est nomen Sauli: nos: quia rex superbus et infrenis fuit. Non quasi aliqua iactantia sibi nomen mutauit apostolus: sed ex Saulo factus est Paulus: ex supbo modicus. Paulum enim modicum est. His nosse quid sit Paulus. Ipsuz audi iam Paulum recordante quid fuerit per maliciam suam: et quid iam nunc sit per gratiam dei. Audi quomodo fuerit Paulus: et quomodo sit Paulus. Qui p̄ius inquit sui blasphemus: et persecutor: et iniuriosus. Audit Saulum: audi et Paulum. Ego enim sum inquit minimus apostolorum omnium. Quid est minimus: nisi ego sum Paulus. Et sequitur: Qui non sum dignus vocari apostolus. Quare: Quia fui Paulus. Quid est fui Paulus. Ipse dicit: quia persecutus sum inquit ecclesia dei. Sed gratia dei: ait: sum id quod sum. Abstulit sibi omnem granditatem suam: minimus iam in se: grandis in christo. Et iste Paulus quid dicit: Non reppulit deus plebem suam: de plebe ex iudeis veniente: plebem suam inquit quam p̄scuit. Nam et ego israelita sum ex semine Abram de tribu Beniamin. Ergo et Paulus nobis de synagoga: et Petrus: et alii apostoli de synagoga. Itaq; cum audieris vocem synagogae: noli attendere meritum: sed intende partum. Loquitur ergo in hoc psalmo synagoga: deficiens hymnis David filii Jesse: id est deficientibus rebus temporalibus: quas solebat a carnali populo laudari deus. Quare aut ille defecerunt: nisi ut alie quererent? Ut quererent que ibi non erant. No. Sed que ibi tegebantur figuris: non que tam ibi non erant: sed ibi tanquam in radice occultabatur quibusdam secretis mysteriis: que inquit ipse apostolus: figure nostre fuerunt. Et attendite iam breuiter ipsam figuram nostram. Populus israel sub pharaonis et egyptiorum dominatione: populus christianus ante fidem predestinatus iam deo: et adhuc seruiens demonibus et diabolo principi eorum: Ecce populus subiugatus egyptiis seruiens peccatis suis: Non enim nisi per peccata nostra potest diabolus dominari: Liberat populus ab egyptiis per Moysen: liberatur populus a posteriori vita peccato-

LXXII.

rum per dominum nostrum Jesum christum. Transiit populus ille per mare rubrum: iste per baptismum. Mortuus in mari rubro omnes inimici populi illius: moriuntur in baptismo omnia peccata nostra. Intendite fratres. Post mare illud rubrum non continuo patria datur: nec tanquam iam hostes desinunt: secure triumphatur: sed restat heremis solitudo: restat hostes insequentes in via: sic et post baptismum restat vita christiana in temptationibus. In illa heremo suspirabat patrie promisse. Quid aliud christiani suspirant iam abluti in baptismio: Nunquid iam regnare cum christo: Nondum ventum est ad terram promissionis nostre: sed non defecturam. Non enim ibi deficient hymni David. Hoc modo audiant omnes fideles: sciant ubi sunt. In heremo sunt: patrie suspirant. Mortui sunt hostes in baptismio: sed insequentes a tergo. Quid est insequentes a tergo: Ante faciem futura habemus: a tergo posterita. Omnia preterita peccata deleta sunt in baptismio: quibus modo temptamur: non a tergo insequuntur: sed in via insidiantur. Unde apostolus huius heremi in via ad huc constitutus: Que retro inquit oblitus in ea que ante sunt extensus: sum intentio neni sequor ad palmarum superne vocationis dei: Tancum diceret: ad patriam superne promissionis dei. Et ibi iam fratres in heremo quicquid passus est populus ille: et quicquid eis deus largitus est: quecumque illa flagella fuerant: quecumque donationes sunt rerum quas in hac solitudine huius vite ambulantes in christo querentes patriam: et accipimus ad consolationem: et patimur ad probationem. Non ergo mirum: quia illud defecit quod figurabat futurum. Nam perductus est populus ad patriam promissionis: nunquid semper staturam: Si hoc esset: non esset figura: sed res. Quia vero figura erat: ad temporale quiddam perductus est ille populus. Si ad temporale quiddam perductus est: oportebat ut deficeret: et defectu suo cogeref querere quod nunc deficeret. Synagoga ergo: id est qui deum ibi pie colebant: sed tamen propter terrenas res: propter ista presentia. Sunt enim impij quae presentia rerum bona a demonibus querunt: Hic autem post ideo melior

Psalmus

erat gētib⁹: qđ q̄uis p̄sentia bona et t̄palia tamē ab uno deo q̄rebat qui ē creator om̄niū et spiritualiū et corporaliū. Lū ergo illi p̄ij fū carnē attenderet: id est illa synago-
ga que erat in bonis: p̄ t̄pe bonis: nō spiri-
tualib⁹: quales erāt ibi p̄p̄ete: quales pau-
ci intellectores regni celestis eterni. Ergo illa synagoga adiuerit que accepit a deo
et q̄ p̄misit deus p̄p̄lo illi: abūdantia rerū terrenarū: patriā: pacem: felicitatem terre-
nam: sed in his oib⁹ figure erāt: et nō intel-
ligens quid ibi lateret in reb⁹ figuratio: pu-
tauit hoc p̄ magno dare deū: nec habē me
lūs qđ dare posset diligentib⁹ se: et seruēti
b⁹ sibi. Attēdit et vidit quosdā peccatores
impios: blasphemos: seruos demonū: filios
diaboli viuētes i magnā neq̄cia et supbia:
abūdere rebus talibus terrenis et t̄palib⁹:
p̄ qualib⁹ rebus ip̄o deo seruiebat: et na-
ta est cogitatio pessima i corde q̄ faceret nu-
tare pedes: et p̄pe labi a via dei. Et ecce ista
cogitatio in populo erat veteris testamēti:
vtinā non sit i carnalibus fratrib⁹ nostris:
cū iam apte p̄dicat felicitas noui testamē-
ti. Quid. n. dixit illa tūc synagoga: Quid
dixit ille p̄plus: Nō seruum⁹ deo et corripi-
mū: flagellamur: Ibdūcū nobis ea que
diligim⁹: et que p̄ magno a deo accepam⁹.
Illi aut̄ scelerati homines nequissimi: supbi:
blasphemi: inquieti: abūdant his omib⁹
rebus: ppter q̄s nos deo seruum⁹: puto sine
causa seruire deo. Hic sensus ē psalmi defi-
ciētis populi et nutantis. Bū cōsiderat bo-
na terrena: ppter que seruiebat deo: abun-
dare his qui non seruiret deo: nutat et p̄pe
labitur: et cū hymnis illis deficit: qr̄ in talib⁹
cordibus hymni deficiebāt. Quia iaz
talibus cordib⁹ hymni deficiebāt: qui iam
talia cogitabāt et deū n̄ laudabāt. Quō eīn
laudarent deum: quibus quasi puersus vi-
debat: dans imp̄hs tātā felicitatē: et aufe-
rens eam a seruientib⁹ sibi. Non illis bon⁹
videbat deus: et quibus deus bonus non
videbatur: non vtq̄ ab eis laudabat: A
quibus autem deus non laudabat: de-
sererūt in illis hymni. Postea v̄o p̄plus iste
intellexit quid eum admoneret deus que-
rere: cū ista t̄palia Ibdūc̄heret seruis suis: et
donaret ea inimici suis: blasphemis: ip̄hs:
admonit̄ intellexit: qr̄ p̄ oib⁹ q̄ dat de⁹ et bo-
nis et malis: et aliqui aufert et bonis et malis:
p̄ oib⁹ suat aliqd bonis. Quid illis seruat:
Seip̄m. Iā quātū arbitror currat i psalmo
intellectus est in nomine dñi. Audi recor-

LXXII.

dantē et penitentē qui errauerat: putando
deū non bonū: qui dat bona terrena malis
et aufert illa a seruis suis. Intellexit eīn qđ
deus seruaret seruis suis: et recogitans se
castigans erupit hoc mō.

Expositio psalmi.

QUAM bonus isrl̄ deus: Sed Alia līa.
q̄ lib⁹? Rectis corde: Peruer- t bis quicq̄.
sis quid: Peruersus videt. Sicet sunt.
Alia līa.
in alio psalmo dicit: Lū sancto sanct⁹ enis:
et cum viro innocēte innocens eris. Et cuž
puerso puersus eris. Quid ē puersus eris
cū puerloc⁹ Alia līa. Peruersuz te putabit puersus:
nō qđ v̄lo mō queratur deus. Absit: Qđ
est: est. Sed quēadmodū sol oculos puros
sanos: vegetos: fortes habenti trāquillus
apparet: in oculos aut̄ lippes q̄si tela asp̄sa
iaculat: intuentē illū vegetat: hūc excretiat
nō mutat⁹: si mutat⁹: sic cū cepis esse puer-
sus: et tibi de⁹ puersus eē videt: tu mutat⁹ es
nō ille. Ergo erit tibi pena: qđ bonis gau-
disi. Hoc iste recolēs: qđ bon⁹ inq̄t de⁹ isrl̄
rectis corde. Quid aut̄ tibi: Alia līa. Adei aut̄
pene comoti sunt pedes: Alia līa. Qū comoti
sunt pedes: nisi qđ nō erat rectū cor: t moti.
non erat rectū cor: Audi. Alia līa. Paulomin⁹
effusi sunt gressus mei. Qđ dixit pe-
ne: hoc dixit paulominus: et qđ dixit: pene
moti sunt pedes: hoc dixit: effusi sunt gres-
sus. Pene moti sunt pedes: pene effusi sunt
gressus. Moti pedes: sed v̄i moti pedes et
effusi gressus. Ad errandum fusi sunt gres-
sus: pedes ad lapsuz nō omnino sed pene.
Quid enim est: Iam ibam in errorem: nō
ieram: iam cädebam: non cecideram. Sed Alia līa.
quare et hoc: Alia līa. Quia zelauit: inquit: in t sup̄ iniquos.
peccatorib⁹: pacem peccatorū t videns.
tuens. Attendi peccatores: vidi illos ha-
bere pacez. Quā pacem: Temporale: flu-
xam: caducā atq̄ terrenā: sed tñ talē qua-
lem et a deo ego desiderabā. Evidi illos ha-
bere qui non seruiebant deo: quod ego de-
siderabā vt seruire deo: et moti sunt pedes
mei: et pene effusi sunt gressus mei. Quare
autem hoc habent peccatores: dicit breui-
ter. Alia līa. Quia non est declinatio mor-
ti eorum: et firmamentū in flagello
eorū. frespecia. In laborib⁹ hominū non
sunt: et cum hominib⁹ non flagella-
bunt. f plaga. Iā intellexi inq̄t q̄re illi b̄sit pacē et
florent in terra: qr̄ morti eoru non est decli-
natio: id est qr̄ certa mors et eterna eis ma-
net: que nec declinat ab eis: nec ip̄i declina-
re ab ea possunt. Alia līa. Quia nō ē declinatio mo-

¶ Psalmus

tis eorum: et firmamentum in flagello eorum
nō est: et est firmamentum in flagello eorum.
Non est enim temporale flagellū eorum: sed
firmū in sempiternū. Propter hec ḡ ma-
la que illis eterna futura sunt: modo quid:
In laboribus hominū nō sunt: et cum ho-
minibus nō flagellabunt. Nūquid et ipse
diabolus cuz hominib⁹ nō flagellat: cui tñ
eternū suppliciū p̄paratur? Propterea qd
hinc isti dñi nō flagellant dum non laborat
cum homib⁹? Ideo: inquit: Obtinuit
eos superbia; Attende illos supbos in
disciplinatos attende taurū deuotū victi-
me ḡmīssum errare libere et vastare que po-
test v̄sc̄ ad diem occisionis. Jam bonū est
fratres in īpis prophete verbis audiamus
hunc quasi taurū: de quo dixi. Sic enim illū
et alibi scriptura cōmemorat. Bucit eos tā
q̄s ad victimā p̄paratos: et parcit eis ad ma-
lam libertatem: ideo dixit: Obtinuit eos su-
perbia. Quid est obtinuit eos superbia?
Alia lfa.
t cogit sunt. Circumamicti sunt iniquitate et im-
pietate sua: Nō dixit recti: sed circumamicti
vndiq̄s cooperati impietate sua. Merito
miseri: nec vidēt nec vident: quia circum-
amicti sunt: nec vident interiora eorum. Nā
quisquis malorū hominū quasi felicium s̄m
tempus interiora cōspiceret: quisquis eoz
videret truces cōscientias: quisquis ani-
mas eorum posset inspicere diuerberari tan-
tis pturbationib⁹ cupiditatū et timorū: vi-
deret illos miserios: et quādo felices vocan-
tur. Sed quia circumamicti sunt iniquitate
et impietate sua: nō vident: sed nec vident.
Mouerat illos spirit⁹ q̄ d̄ illis ista dicit: et eo
oculo tales debemus inspicere quo scimus
videre: si nobis auferat tegmen ab oculis
impietatis: Videamus istos: et cū felices sūt
fugiamus: et cuz felices sunt nō inutemur:
nec a domino deo nostro talia nobis p̄ ma-
gno petamus: qualia accipe meruerūt qui
illi nō seruūt. Aliud quiddā seruat: aliud
desiderandū ē. Quid sit autē audite. Pri-
mo isti describant. Prodijt quasi ex
adipe iniquitas eorum: Vide si nō tau-
rus ille agnitus est. Audite fratres nō quo
modocūq̄ trāseundū ē. Quid dixit: Pro-
dijt quasi ex adipe iniquitas eoz. Sūt em̄
mali sed macie mali: ido mali: quia macri:
id est exiles: exiguitate quadā necessitatis
affecti: et īp̄i mali et damnandi. Ferenda est
enī magis necessitas p̄ quā p̄petranda ē
aliqua iniquitas: tamē aliud est de necessi-
tate peccare: aliud ī abūdātia. Paup̄ me-

LXXII.

dicas furtū facit: ex macie p̄cessit iniqui-
tas. Diues abundans rebus tantis quare
diripit res alienas: Illi⁹ iniquitas ex macie:
huius ex adipe p̄cessit. Ideo macro cum
dicis: quare hoc fecisti: hūliter afflictus et
abieci⁹: rñdet: Necesitas coagit. Quare
nō timuisti deū: Egestas copulit. Hic omni-
ti: quare hoc facis: et non times deū: Si tñ
tant⁹ es q̄ possis dicere: vide si vel dignat
audire: vide si nō etiā in te ipso pdiet iniqui-
tas ex adipe ei⁹. Jam enim p̄ceptorib⁹ et cor-
rectoribus suis inimicitias indicūt: et fiunt
inimici verū dicentibus: iam sueti palpa-
ri verbis adulantiū aure molli corde nō sa-
no. Quis dicat diuini: male fecisti rapiēdo
res alienas: Aut forte si ausus fuerit aliquis
dicē: et talis ē cui nō possit ille resistere: q̄ re-
spōdet: Lotū in cōceptu dei loquit. Qua-
re: Quia supb⁹ ē. Quare: Quia p̄guis ē.
Quare: Quia deuol⁹ ad victimā ē: Pro-
dijt quasi ex adipe iniquitas eoz. Transie-
rut in dispositionē cordis. Ibi int⁹
transierūt. Quid est trāsierūt: Pretergres-
si sunt viā. Quid est trāsierūt: Excesserunt
metas hūani generis homines se pares ce-
teris nō putant. Trāsierūt inq̄s metas hūa-
ni generis. Qñ dicis tali homi: frater tuus
est iste paup̄: eosdē parētes habuistis Adā
et Euam: noli attendere tumorem tuū: no-
li attendere typum tuum in quo clatus es:
et si te circūstant familie: et si numerosuz au-
rū et argentū: et si dom⁹ marmorata p̄tinet:
et si tecta laqueata cōtegūt: simul te et pau-
perē cōtegit tectū mundi celū. Sed diuer-
sus es a paupere rebus nō tuis extrinsec⁹
appositis. Te in illis vide: nō illa in te. At
tende teip̄m qui sis ad paupere: teip̄m non
qđ habes. Quid enim despicias fratrem? In vi-
sceribus matrum vestry ambo nudi fu-
stis. Lerte etiam cū de ista vita exieritis: et
iste carnes aīa exuta fuerint putrefacte di-
noscūtur ossa diuinitis et pauperis. Be cōdi-
tione loquor equali: de ip̄a sorte generi hu-
mani in qua oēs nascunt. Et diues em̄ hic
fit et paup̄: nō semp hic erit: et sic diues non
venit diues: sic nec diues abscedit. Idem
īpe est v̄triusq̄ introit⁹: et par exit⁹. Addo
qđ forte mutabitis vices. Nā v̄b̄q̄ euā-
geliū p̄dicatur: attēde quēdā pauperē v̄l-
cerosum qui iacebat ante ianuā diuinitis: et
cupiebat saturari de micis que cadebāt de
mēsa diuinitis: attēde et illū parē tuū q̄ indu-
bat purpura et bysso: et epulabāt quotidie
splendide. Contigit nempe mori in opem

Alia lfa.
t affectū.

Psalms

flum et affterri ab angelis i sinu abrae. Ille autem mortuus est et sepultus est: nam illius forte sepulturam nemo curauit. Et cum apod inferos ille diues in tormentis esset: nonne eleuauit oculos suos: et vidit i infinito gau dio eum quem contempstis ante ianuam suam: et digitu eius aque stillam desiderauit qui de mensa eius cadentes micas desiderauerat? Fratres labor ille paupis quantum fuit: delicie illius duitis qd longe fuerunt? Qd autem mutauerunt perpetuum est. Illius qd non erat declinatio in morte: et firmamentum erat i flango eius: in laboribus hominum non fuit: et inter homines flagellatus non est. Ille autem flagellarum hic requieuit ibi: qd flagellat oem filium quem recipit. Sed cui dicis ista? Eplanti splendide et induet se quotidie purpura et bysso. Lui dicis? Qui transiit in dispositionem cordis. Merito sero dicturus est: mitte Lazarum dicat vel fratribus meis: quoniam ei non concedit fructum penitentie. Non enim penitentia non datur: sed sempiterna erit penitentia: et nulla salus post penitentiem. Ergo ista transierunt i dispositioem cordis. Logitaverunt et locuti sunt malignitate? Sed loquuntur malignitate homines: et cum timore. Iste autem quomodo? Iniquitate in altu locuti sunt. Non solum locuti sunt iniuitate: sed etiam clare audientibus omnibus? Ego facio: ego ostendo: Supbe senties cujus quo habes vinere te non sinam. Vel cogitates ea: non etiam effunderes: vel intra claustra cogitationis mala cupiditas coerceret vel refrarent eam intra cogitationem suam. Quare? An forte macer es? Prodierat quasi ex adipe iniqtas eorum. Iniquitate in altu locuti sunt. Posuerunt i celum os suum: et lingua eorum transiuit super terram. Quid est hoc: transiuit super terram? Qd dictum est: posuerunt in celum os suum: hoc enim transiit super terram. Transierunt terrena omnia. Quid est terrena omnia transire? Non se cogitat hominem subito mori posse: cum loquitur: quasi semper victurus minatur. Transcedit iniqtas cogitationis illius terrenam fragilitatem: nec scit quali vase cooperitus est: nec scit quod scriptum est in alio loco de talibus: Exierit spiritus eius et reuertetur in terram suam: in illa die perirent omnes cogitationes eius. Sed isti diem ultimum suum non cogitantes: loquuntur superbia: et in celum ponunt os suos: et transcedunt terram. Si ultimum suum diem non cogitaret: id est iudicij sui ultimum diem latro missus in carcerem: nihil illo esset imani?

LXXII.

Psalmus

abundat. Et laui inter innocentes manus meas. Et fui flagellatus tota die: A me non recedunt flagella dei: bñ seruio et flagello: non seruit et ornat. Magna questione sibi fecit. Agitat aia transitura ad contumela terrena: et cõcupiscenda eterna. Transitus est ipius aie i hac cogitatione ubi fluctuat i quadam tempestate: puentura est ad portu. Et quod solent egri qd lentiis egrotant cum sanitas longe est: vicina sanitate plus estuatur. Accessionem creticam medici vocant: p quā transit ad sanitatem: maior ibi estus sed ducēs ad salutem: maior ibi ardor s vicina refectio: sic ergo et hic estuatur. Nam piculosa verba sunt fratres: molesta: et pene blasphemā: quomō sciuit deus: hoc est et pene. Non dixit nesciuit deus: non dixit: non est scia in altissimo: sed qd querēs: hesitās: dubitās: hoc est qd ait paulo ante: pene effusi sunt gressus mei: quomō sciuit deus: et si est scientia in altissimo. Non cōfirnat: sed ipa dubitatio piculosa est. Per piculū transit ad sanitatem. Audi iam sanitatem. Ergo invano iustificauit cor meū: et laui inter innocentes manus meas. Et fui flagellat tota die. Et argutio mea in matutinis. Argutio correptio est. Qui arguit corripit. Quid est in matutinū: Non differt. Differunt impiorū: mea non differt. Illa sera vel nulla est: mea in matutinū. Et fui flagellat tota die: et argutio mea in matutinū. Si dicebam narrabo sic: Id est docebo sic: Quod docturus es: qr non est scientia in altissimo: qr non scit deus: Hanc scientiam vis pferre: qr sine causa iuste vivit: qui iuste vivit: qr p didit homo iustus seruitur suā: qr magis de° malis fauet: aut nemine curat. Hoc vis dicere: hoc vis narrare. Repudiat se auctoritate compescēte qua auctoritate aliqui vult hō erūpere in istaz sententiā: sed reuocat scripturis dicentib: ut semp bene vivatur: dicentib: qr deus curat res humanas: qr discernit inter piū et impī. Ergo et iste volēs iā istā pferre sententiā reuocat se. Et qd ait: Si dicebā narrabo sic: Ecce generationē filiorū tuorū reprobaui: Reprobaui generationē filiorū tuorū: si narrabo sic: generationē iustorū reprobabō. Sic et quedā habet exemplaria. Ecce generationē filiorū tuorū cui concinui: id est cui filiorum tuorū cōcīnui. Id est cui cōgrui: cui accommodatus sum. Bissonui ab omnib: si sic doceo. Cōcīnit em qui consonat: qui aut non cōsonat nō cōcīnūt. Aliud

LXXII.

dicitur sum: qd dixit Abraā: qd dixit Ilaac: qd dixit Jacob: qd dixerūt pphete. Illi enim oēs dixerunt: qr curat deus res humanas: ego dicturus sum: qr non curat: Maior ne in me prudentia qd in illis: maior ne intellectus qd i illis: Saluberrima auctoritas reuocavit cogitationē ab impietate. Et quid sequit: Si dicebam narrabo sic: ecce generationē filiorum tuorū reprobaui. Ergo ne reprobaret: quid fecit: Alia lfa.
Exstimat
ut cognoscet. Et suscepī cognoscere: Suscepīt cognoscere deus illi assit et cognoscat. Interim fratres a magno lapsu reuocat: qd nō se iam scientem presumit: sed suscepīt cognoscere qd nesciebat. Nam enim volebat quasi sciens videri et p̄dicari nullā deo esse curā de rebus humanis. Facta est enim ista iniquorū nequissima et impia doctrina. Sciatīs fratres mltos disputare et dicere: qr deus res humanas nō curat: quia casib: regunt omnia: vel quia stellis subiecte sunt voluntates nostre: qr unusquisq: nō p̄ meritis agitur: sed necessitate stellarum suarū. Doctrina mala: doctrina impia: In h̄ iste ibat: cui pene cōmōti sunt pedes: et cui paulomin⁹ effusi sunt gressus: in hūc ibat errore. Sed qr non concinebat generatiō filiorū dei: suscepīt cognoscere: et dānauit scientiam in q̄ iustis dei dīc nō cōgruebat. Et quid dīc: audiam⁹: qr suscepīt cognoscere et adiutus est: et didicīt aliquid et indicauit nobis. Et suscepī inq̄t cognoscē. Alia lfa.
lntrem,
t nouissimis
eorum. Et labor est: inquit: ante me: Etere magnus labor cognoscere: quod et deus curat res humanas: et bene sit malis et laboret boni. Magna vis questionis: ideo hoc labor est ante me: quasi stat mihi in facie murus quidam: sed habes vocem psalmi: In deo meo transgrediar murū. Hoc labor est ante me. Terū dicis: labor est aū te: sante deum non est labor. Fac te ante deum ubi non est labor: et nec tibi erit labor. Et fecit hoc: nam dicit: qdū labor ante se. Non nec introeam in sanctuarium dei: et intelligam in nouissimis fratribus. Tamdiu labore inquit: et ante faciem meā laborem: quēdam quasi inextirpabilem video ut cognoscam quomodo: et iustus sit deus: et res humanas curet: et nō sit iniquus qd peccantes et scelera facientes felicitatem habent in hac terra: Nam vō et deo seruientes in temptationibus plerūq: et in laboribus fatigentur. Magna difficultas est hoc scire: sed donec introeam in sanctuarium dei. In sanctuario em dei

Psalmus

quid tibi p̄statur ut hāc soluas questionē? Et intelligā inquit in nouissima eorū i p̄sen-
tia. Ego inq̄t de sanctuario dei int̄ēdo oculū in fine: p̄sentia trāsgredior. Totū hoc
qd̄ vocat h̄umanū gen̄: oīs ista massa mor-
talitatis ventura est ad examen: ventura ē
ad libram: appendent ibi oīa hominū cū-
cta: nō nubes iuoluit: sed deo cognita sūt
merita singulorū. Et intelligā inquit in no-
uissima: sed nō a me: nā ante me labor est.
Allia lta.
i dolos. Unde intelligā: in nouissima: Intrē i san-
ctuarī dei. Ibi q̄ intellexit. Et vñ mō isti
felices: **Allia lta.** Verūtāmē ppter dolo-
tate posuisti eis: Quia dolosi sunt: id ē
fraudulenti: qz dolosi sunt: dolos patiunt.
Quid ē hoc: qz fraudulēti sunt: fraudē pa-
tiunt: fraudē volunt facere generi huma-
no in omnib⁹ nequicijs suis: fraudē et ipsi
patiunt: vt terrena bona eligāt et relinquāt
eterna. Ergo frēs i eo qd̄ fraudē faciūt: frau-
dē patiunt. Qd̄ iam dudū dixi: frēs quale
cor habet quis vt lucre vestē et pdat fidē?
Ille cui tulit vestē passus est faudē: an iste
qui tanto damno p̄cutit: Si p̄ciosor est ve-
stis qz fides: maiore dāno ille afficit. Si at
incōpabilif fides excedit totū mundū: ille
videbis dāmū vestis ppeti. Huic autē di-
cit: Quid pdest homini si totū mundū lu-
cre: anime autē siue dāmū patias: Ergo
quid illis cōtigat: Propter dolositatē po-
suisti eis. Deiecisti eos dū extollerē-
tur. Non dixit: deiecisti eos: qz elati sunt:
nō quasi postea qz elati sunt: deiecisti eos:
sed in eoipso qd̄ elati sunt: deiecisti sunt. Si
enī efferrī iā cadē est: deiecisti eos dū extol-
lerent. **Allia lta.** Quō facti sunt in desolati-
one subito: Admirās sup eis: intelligēs
in nouissima. Defecerūt: vere: quomodo su-
mus: qui dum extollit: deficit. Defecerūt:
Quō dic defecerūt: Quō q̄ intelligit i no-
uissima: Defecerunt: Perierunt ppter
iniquitatē sua. **Allia lta.** Velut somniū ex-
urgentis: Quō defecerūt: Quō deficit
somniū exurgētis. Fac hominē i somnis vi-
dere se inuenisse thesauros: diuines est: s̄ do-
nece uigiliet. Veluti somniū exurgentis: sic
defecerūt quō somniū euigilātis. Quenā
igit et nō est: nihil i manibus: nihil in lecto.
Paup dormierat: diuines in somniis factus
fuerat. Si nō euigilasset diuines esset: euigi-
lavit inuenit erūmā quā dumiserat dormi-
ens. Et isti nō inueniēt miseriā quā sibi cō-
parauerant: si cum euigilauerint de hac vi-
ta trāsīt illud qd̄ q̄s̄ somno tenebat: veluti

LXXII.

somniū exurgētis. Et ne dicere: Quid ḡ?
Parua tibi videſ claritas eorū: parua tibi
videſ pompa eorū: parui tibi vident tituli
imagines: statueſ laudes: cunei clientum.
Allia lta.
i imaginē ipso. **Bne:** ait: i ciuitate tua i imagines eo-
rum ad nibilū rediges. Itaq̄ fratres
mei libere loquēs de b̄ loco: veluti vñ licet:
qz quādo vobis miscemur: magis vos feri-
mus: qz docemus i nomie christi: et i timo-
re eius exhortor vos: vt quicq̄ ista nō ba-
betis nō cupiat: quicq̄ habetis nō i eis
p̄sumatis. Ecce dixi vobis nō dico dāna-
mini qz habetis: sed dānanū si de talib⁹
p̄sumatis: si de talib⁹ p̄sumatis: si de talibus
inflemini: si ppter talia magni vobis vide-
amini: si ppter talia paupes nō agnoscati:
si generis h̄umanī cōditionē cōmune p̄p̄ ex-
cellētē vanitatē obliuiscamini. Tūc enim
deus necessitē retribuat i nouissimo: et in ci-
uitate sua imaginē talū ad nibilū redigat.
Qui ait diuines ē hoc mō sit q̄ p̄cepit apo-
stol⁹: Precipe inq̄t diuinitib⁹ hui⁹ mūdi non
supbe ſape: neq̄ ſape i incerto diuinitatē ſua
rū: sed in deo viuo: qui p̄stat omib⁹ nobis
abundāter ad fruendū. Abſtulit ſupbiā di-
uitū dat consiliū: Quasi dicerent: diuines
ſumus: ſupbire nos phibes: iactare pom-
pas diuinitarū noſtrarū yetas. Quid ḡ fa-
cturi ſum⁹ de iſtis diuinitijs: Uſq̄ adeo nō ē
quod inde ſiat: Diuines inquit ſint i opib⁹
bonis: facile retribuant: cōmunicet. Et qd̄
pdest hoc: Thesaurizant ſibi fundamētū
bonū in futurū: vt apprehēdant verā vitā.
Ubi debent ſibi theſaurizare: Quo mihi
iſte oculū intrans in sanctuarī dei: Exhor-
reſcāt oēs frēs nři diuines: abſidantes pe-
cunia: auro: argento: familia: honoribus:
exborreſcāt qd̄ mō dicti ē: **Bne** i ciuitate
tua imaginē eorū ad nibilū rediges. Nōne
digni ſunt bec pati: vt deus in ciuitate ſua
imaginē eorū ad nibilū redigat: qz et ipſi in
ciuitate ſua terrena imaginem dei ad nibi-
lū redigerunt: In ciuitate tua imaginē
eorū ad nibilū rediges. **Allia lta.** Quia i de-
lectatum est cor meū: Bicit quibus re-
bus temptat: quia delectatū est cor meū.
Allia lta. Et renes mei i mutati ſunt: **Allia lta.** Si me de-
lectauerūt tpalia iſta mutati ſunt renes mei.
Poteſt et ſic intelligi: quia delectatū est cor
meū in deū: et renes mei mutati ſunt: id est
libidines mee mutate ſunt: et totus castus
factus ſu. **Allia lta.** Renes mei mutati ſunt. Et au-
di quomodo. Et ego ad nibilū reda-
caſ ſum et non cognoui. Ego ille q̄
t nō habet.
t nesciū.

Psalmus

modo ista dico de diuitiis aliqui talia desideravi: ideo et ego ad nihilum redactus sum: quoniam pene effusi sunt gressus mei. Et ego ad nihilum redactus sum: et non cognoui. Non est hoc ad desperandum: et de illis in quos talia dicebam. Quid est non cogniti? Quia si pecus factus sum: ad te et ego semper tecum: Multum inter est inter istum et alios. Iste quasi pecus factus est desiderando terrena: qui redactus ad nihilum non cognoit eterna: sed non recessit a deo suo: quia modo illa desiderauit a demonibus: a diabolo. Hoc enim iam vobis comedavi: vox est synagoge: id est illius populi qui non servuit idolis. Pecus quidem factus sum: a deo meo terrena desiderans: sed nunquam recessi ab ipso deo meo: Quia ergo quis factus pecus: non recessi a deo meo. Sequitur. Te nūisti manū dextere mee: Non dixit manus dexterā meā: sed manū dextere mee. Si dextera manus est: manus habet manū. Manū tenuisti dextere mee: ut deducceres me. Quid posuisti manū: Potestatē. Hoc enim dicimus quoniam habere in manu quod habet in parte: quoniam dixit diabolus deus de Job: Mitte manū tuā: et tolle quae habet. Quid est mitte manū tuā: Ba potestatē. Manū dei potestatē dei dixit: sicut scriptū est alio loco: Absors et vita in manibus lingue. Numquid lingua manus habet. Quid est in manib⁹ lingue: In parte lingue. Quid est in parte lingue: Ex ore tuo iustificaberis: et ex ore tuo cōdemnaberis. Tenuisti ergo manū dextere mee: partem dextere mee. Que erat dextera mea: Quia ego semper tecum. In sinistrā habebam: quod pecus factus sum: id est quod terrena in me fuit occupantia. Sed dextera mea erat: quia semper tecum erat. Huius dextere mee: manus tenuisti: id est partem rexisti: quoniam potestatē: Dedit eis potestatē filios dei fieri. Cepit esse iam inter filios ad nouū testamentū pertinens. Vide quod retenta est manus dextere eius. In voluntate tua deduxisti me. Quid est in voluntate tua: Non meis meritis. Quid est in voluntate tua: Audi Apostolum: Qui fuit pecus p̄mo terrena desiderans: et fui vetus testamentū viuens. Quid ait: Qui p̄mo fui blasphemus: et persecutor: et iniuriosus: sed misericordiam persecutus sum. Quid est in voluntate tua: Gratia dei sū id quod sum. Et cum gloria affūpsisti me: Nam quod assumptus est: et in qua gloria quod explicat: Quis dicit: Expectem⁹ hoc: quod in

LXXII

resurrectioē erit: in nouissimis erit. Cum gloria affūpsisti me. Et cepit cogitare felicitatem ipsam celestē: et arguere se: quod p̄ecū fuit: et terrena desiderauit. Quid enim mihi est in celo: et a te quod volui super terrā: Ex voce vestra intellexisse vos video. Cōparauit voluntati sue terrene p̄mū celeste quod acceptur est: vidit quid ibi sibi seruatur: et cogitans et estuans in cogitatōe cuiusdam rei ineffabilis: quā nec ocul⁹ vidit: nec auris audiuit: nec in cor hoīs ascēdit: non dixit illud: aut illud mihi est in celo: sed quod mihi est in celo. Quid est illud quod habeo in celo. Quātū est: quāle est: quid est: Et cū non trānsit quod habeo in celo a te: quid volui super terrā: Seruas mihi tu: si dicā ut possū: sed date veniam: accipite conatū meū deuotionē nitendi: nā explicandi nullā facultatē. Seruas inquit mihi tu in celo diuitias imortales te ipsum: et ego volui a te in terra quod habent et impij: quod honestū et mali: quod honestū et facinorosi: pecunia: aurū et argentū: gemmas: famulas: quod habet et sceleratū multi: quod habet multe semine turpes: multi viri turpes. Hec pro magno desiderauit a deo meo super terrā: cū seruet se mihi: est in celo de⁹ me⁹: Ostendeb⁹ ibi quod. Et a te quod volui super terrā. Defecit cor meū et caro mea de⁹ cordis mei: Hoc ergo mihi est in celo seruatum. Deus cordis mei. Et pars mea de⁹ me⁹: Quid est fratres. Inuenimus diuitias nostras: eligat sibi p̄tes genus humānum. Gloriam⁹ hoīes cupiditatis diversitate dilaniari: eligat alij maliciā: alij aduocationē: alij diuersas variasq; doctrinas: alij negociationē: alij agriculturā istas p̄tes sibi faciat de rebus humānis: clamet p̄plus dei p̄s mea de⁹ me⁹: nisi ad t̄p̄s p̄s mea: si p̄s mea de⁹. In secula: Duplex et si sp̄ habeo. Quid habeo: Deū et si sp̄ haberez: quoniam magnū bonū haberem⁹. Huc accedit quod de⁹ seipm̄ mihi permittit: et id me in eternū habiturū permittit. Et si habeo: et nunquam non habeo. Magna felicitas p̄s mea de⁹. Quidam: In secula. Quod: Ecce vide quod illū amat. fecit cor castū deus cordis mei et p̄s mea in secula. Factū est cor castū: gratis iā amat de⁹: non ab illo perire aliud p̄mū. Qui aliud premū petit a deo: et ppter ea vult seruire deo: carius facit quod vult accipere: quoniam ipm̄ a quod vult accipere. Quid ergo: Nullū p̄mū dei: Nullū ppter ipsū. Premū dei ipse de⁹ est. Hoc amat hoc diligit: si aliud dilexerit non erit cast⁹ amor.

Alia lfa.
et caro mea et
cor meū.
Alia lfa.
et non habet.

Alia lfa.
et in eternū.

Alia lfa.
et ut iumentū
et apud.

Alia lfa.
et dexterā meā.

Alia lfa.
et ea

Alia lfa.
et suscepisti

Psalmus

Recedis ab igne immortali: frigesces: corrū
penis. Noli recedere corruptio tua erit: for
nicatio tua erit. Iā iste recedit: iā peni
tet: iā penitētiā iste eligit: iā dicit: ps mea
deus. Et quō delectant̄ in ipso quē partez
sibi elegit. Ecce qui longe faciunt se
a te peribut. Iste ḡ recessit a deo: sed nō
longe: qz quasi pec⁹ factus sum inqt: t̄ ego
sp tecū. Illi vero longe recesserūt: qz n̄ so
lum terrena desiderauerūt: sed ea a demo
nibus t̄ a diabolo petierūt. Qui lōge se fa
ciunt a te gibunt. Et qd̄ est lōge a deo fieri.
Perdidisti oem qui fornicat̄ abs
te. Huic fornicatiōi p̄trarius est amor ca
stus. Quis est amor castus? Amat iāz ani
ma sponsum suuz. Quid ab illo querit: ab
sponso suo quez diligit? Forte quō sibi eli
gūt aut hoīel generos: aut sp̄sos semine:
eligunt forte diuitias: t̄ aurū eius amat: et
fundos: t̄ argētū: t̄ pecunia: t̄ equos: t̄ fa
milia: t̄ ceta: Absit. Iste ipsum solū amat:
gratis amat: qz in ipso habet oia: qz p ipsū
facta sunt oia. Perdidisti omnē qui forni
cat̄ abste. Tu autē quid facis? Mihi
aut adherere deo bonū est: Hoc est
totū bonū. Vultis amplius: Boleo volē
tes. Fratres quid vultis ampli⁹? Beo ad
herere nihil est meli⁹: qn̄ videbim⁹ facie ad
faciē. Nō ḡ qd̄: Quia adhuc peregrin⁹
loquor: Adherere deo inquit bonū est: sed
mō in peregrinatione: qz nondū venit res.
Iāla fra. t̄ dño. Ponere in deo spem meā. Qd̄iū ḡ
nondū adhesisti ibi pone spem. Fluctuas
pmitte ad terrā hāc anchorā: nondū heres
p presentiā inhēre per spem. Ponere in de
um spem meā. Et quid hic agēs pones in
deo spem tuā? Quod erit negociū tuū: nisi
vt laudes quē diliḡ: t̄ facies te cū coama
toribus ei⁹. Ecce si amares aurigā: nō ra
peres ceteros: vt tecū amarēt. Amator au
rige quacūqz: transit loquī de illo: vt cum
illo eū ament t̄ ceteri. Bratis amant flagi
ciosi homines: t̄ a deo premiū queritur vt
ametur. Una deūz gratis: nulli inuidēas
deū. Rapite eum quotqz potestis: quotqz
possessuri estis: nō fit angustus. Nullos in
illo limites facietis: totū singuli possidebi
tis: t̄ totū omnes habebitis. Ergo hoc fac
cum hic es: id est cū ponis in deo spem tu
am. Quid em̄ hic sequit? Ut annū
laudatiōes. t̄ portis. ciē omnes laudes tuas in atrijs fi
lie syon: Ut annūciē omnes laudes tu
as. Sed vbi? In atrijs filie syon: qz pdica
tio dei preter ecclesiā inanis est. Darū est

LXXIII

laudare deum t̄ annūciare omnes laudes
eius: In atrijs syon annūciat. Ad vnitatē
attēde: noli dividere populu: sed rape ad
vnū t̄ fac vnū. Oblit⁹ sum qd̄iū dixi: Iā
finito psalmo ex isto odore cōfūto me diu
turnū habuisse sermonē: sed studijs vestrē
nō sufficio. Violenti estis nimis: vtnā ista
violentia rapiatis regna celoru.

Explicit Tract. de ps. LXXII.
Incipit Tract. de ps. LXXIII.
Dilect⁹ Asaph. Asaph latine cō
gregatio: grece synagoga dicitur.
Cideamus qd̄ intellexerent ista synagoga.
Nos aut intelligamus p̄mitus synagogā:
exinde intelligemus quid intellexerūt syna
goga. Omnis cōgregatio generali nomi
ne synagoga appellat̄: t̄ pecorū t̄ hominū
potest dici cōgregatio. Non aut hic peco
rum cōgregatio ē qn̄ audiūmus intelle
ctū. Nam homo cū se neglexerit intellectū
in honore positus: quid de illo dictū est au
di. Homo in honore positus nō intellexit:
cōpatus est iumentis insensatis: t̄ similes fa
ctus est illis. Quia ergo non est pecor⁹ cō
gregatio: nec diu differendū est nec diligē
tibus cōmendandū: sed quia hominū est
quorū hominū sit h̄ debemus intelligē. Nō
vtiq̄ eoꝝ hoīm est qui in honore positi nō
intelligentes cōparati sunt iumentis insen
satis: t̄ similes facti sunt eis: sed eoꝝ qui in
telligūt. Prescribit em̄ hoc titulus psalmi
dicens. Intellect⁹ Asaph. Intellectus ḡ
quedā cōgregatio est: cuius vocē audituri
sumus. Sed qm̄ p̄prie synagoga dicta est
cōgregatio populi israel: ita vt vbiqz au
dierimus synagogā: nō iam soleam⁹ intel
ligere nisi populū iudeor⁹: videam⁹ ne for
te ipius vox sit in isto psalmo. Sed qualū
iudeorū: t̄ qualis populi israel: Nō em̄ pa
lee sed forte frumenti: nō ramorū fractoꝝ:
sed forte cōfirmatorū. Nō em̄ oēs qui sunt
israel: hi sunt israelite sed in Isaacinq̄ vo
cabitur tibi semē: hoc est nō hi qui fili⁹ car
nis: hi fili⁹ dei: sed fili⁹ p̄missionis depu
tatur in semine. Sunt ḡ quidā israelite ex qui
bus erat ille: de q̄ dictū ē: Ecce ve israelita
in quo dolus nō est: nō scdm̄ hoc dico qd̄
t̄ nos israelite sum⁹: qz t̄ nos semē Abrae
sumus. Bentibus quippe loquebat̄ Ap̄ls
cū diceret: Ergo Abrae semē estis fm̄ p̄
missionē heredes. Scdm̄ hoc ḡ oēs israeli
te qui sequimur vestigia fidei patris nostri
Abrae: sed illo mō hic intelligamus israe